

Inhoudelijke keuzes na een periode van onderwijs op afstand

Waar moet het onderwijs zich de komende weken op richten; wat moet en wat mag?

Dit is een gespreksleidraad om die keuzes te maken.

Het zijn uitdagende tijden voor het voortgezet onderwijs. In korte tijd is er geschakeld van de lessituatie in de klas naar onderwijs op afstand. Hierbij heb je, vaak in overleg met je sectie of vakgroep, de afgelopen tijd keuzes gemaakt voor leerdoelen, leerinhouden, leeractiviteiten, bronnen en materialen. Afhankelijk van of je werkzaam bent in onder- of bovenbouw heb je wellicht ook aanpassingen gemaakt in je studiewijzers, vakwerk- of leerplannen en/of pta's. Door onderwijs op afstand word je gedwongen weer goed na te denken over de inhoud van je onderwijsprogramma. Wat moet je doen, wat heeft absolute prioriteit en wat kan je misschien overslaan? Deze gespreksleidraad helpt je keuzes te maken.

Hoe is het onderwijs op afstand de afgelopen periode verlopen?

Om tot inhoudelijke keuzes te komen kijk je eerst terug met behulp van stap 1 en 2. In stap 3 bepaal je vervolgens welke prioriteiten je moet stellen. Stap 4 geeft aan wat er op de lange termijn voor vervolgactie nodig is.

Stap 1: Waar staan we nu?

In deze stap vergelijk je de inhoud van het onderwijs op afstand met het oorspronkelijke onderwijsprogramma.

Vragen

- Welke aanpassingen heb je vanwege het onderwijs op afstand doorgevoerd?
- Wat zijn de inhoudelijke gevolgen voor het oorspronkelijke onderwijsprogramma?

Tip

Gebruik voor de vergelijking bijvoorbeeld je oorspronkelijke en bijgestelde studiewijzers, vakwerk- of leerplannen en/of pta's.

Welke inhoudelijke hiaten worden zichtbaar?

Stap 2: Wat hebben onze leerlingen geleerd?

In deze stap vergelijk je de gerealiseerde opbrengst met het bijgestelde onderwijsprogramma.

Vragen

- Wat hebben alle leerlingen van het aangepaste onderwijsprogramma gerealiseerd?
- Geldt dit voor de hele klas, kleine groepjes of individuele leerlingen?

Tips

Gebruik hiervoor bijvoorbeeld resultaten van ingeleverde opdrachten, gegevens van (formatieve) toetsen en gegevens uit gesprekken met of een vragenlijst voor (een deel van de) leerlingen.

Je kunt dan aan het volgende type vragen denken:

Welke lesstof stond afgelopen weken centraal? Welke opdrachten heb je goed kunnen afronden? Met welke opdrachten had je moeite? Welke lesstof heb je overgeslagen? Over welke lesstof zou je een uitleg kunnen geven aan je klasgenoten? Over welke lesstof zou je graag extra uitleg willen?

Welke inhoudelijke hiaten worden zichtbaar?

Specifieke hulp

Heb je naar aanleiding van deze leidraad behoefte aan specifieke hulp? Mail je vraag naar

hulpbijcurriculum@slo.nl om samen met een vakexpert van SLO te sparren over welke leerstof aangeboden moet worden en wat weggelaten kan worden.

Stap 3: Welke bijstelling van het onderwijsprogramma is gewenst?

In deze stap kan je op basis van de genoemde hiaten uit stap 1 en stap 2 met onderstaande vragen prioriteiten gaan stellen.

Vragen

- Hoe verhouden deze inhoudelijke knelpunten zich tot de **kerndoelen** (vo onderbouw) of de **eindtermen** (vo bovenbouw)? Behoort de gemiste leerinhoud tot de kern?
- Welke leerinhoud is voorwaardelijk voor de start van het volgende schooljaar? Welke stof kan in de komende weken tot de zomervakantie nog worden behandeld en wat zou aan het begin van het nieuwe schooljaar kunnen worden opgepakt? Overleg dit met je vakcollega's die het volgende leerjaar lesgeven.
- Welk maatwerk is voor individuele of groepjes leerlingen gewenst? Welke vervangende opdrachten zijn nodig? Welke vorm en leermiddelen gebruik je voor deze opdrachten?

Wat betekent de bijstelling van het onderwijsprogramma voor de lange termijn?

In deze vervolgstap bekijk je aan de hand van je keuzes in stap 3 op sectie- of vakgroepsniveau de doorlopende leerlijn.

Het is goed mogelijk dat er een verschuiving van leerinhoud zal plaatsvinden tussen leerjaren. Dit is een mooie aanleiding om binnen de sectie of vakgroep de doorlopende leerlijn gezamenlijk te bespreken.

Vragen

- Wat betekent de verschuiving van leerinhoud voor de overgang van leerlingen? Naar een volgend leerjaar? Naar een ander onderwijsniveau? Van onderbouw naar bovenbouw? Bij wisseling van docent?
- Wat vraagt dit van de onderlinge afstemming van docenten?
- Welke extra ondersteuning moet volgend schooljaar aan welke leerlingen worden aangeboden?

Tip

De website '[Leerplan in beeld](#)' kan ondersteunen bij het bekijken van de leerlijn.

Specifieke hulp

Heb je naar aanleiding van deze leidraad behoefte aan specifieke hulp? Mail je vraag naar hulpbijcurriculum@slo.nl om samen met een vakexpert van SLO te sparren over welke leerstof aangeboden moet worden en wat weggelaten kan worden.